

BRAITHWAITE, E. W.: *Parent and Child*. London, 1945³. Nelson & Sons, 173 l.

Braithwaite jónévű angol pszichológus. Könyve a szülőhöz szól a gyermekről. A gyakorló analitikus tanácsai ezek, aki öt-hatsoros, külön címmel ellátott és így könnyen áttekinthető kis fejezetekben foglalja össze mondanivalóját.

Kiindulópontja a freudi alaptézis: az embert, mint egységes organizmust, lelki törvényszerűségek irányítják. Ezek a törvényszerűségek az egyéni belső sokféle elnyomást szenvedhetnek s így megátolják egy egészséges életforma kialakulását. És minthogy az első négy-öt év végérvényesen meghatározza az ember karakterét, a gyermek sorsa a szülő kezében van. Ennek az utóbbi következtetésnek erős hangsúlyozásával a szerző felébreszti a szülő felelősségérzetét. A pszichoanalízis értelmében az egész könyv ilyen tudatosító funkciót tölt be. Olyan csekélységekre is felhívja a figyelmet, amelyek látszólagos jelentéktelenségük ellenére döntő és olykor súlyos következményekkel járhatnak. Valamennyi kapcsolódik a legfontosabb problémákhoz: az *öntudat*, a *félelem*, a *szerelem* alapvető életmozzanataihoz. Braithwaite minden sorával a szülő értelmét, érzékenységét, óvatosságát és áldozatkészségét ébresztgeti.

A mélylélektan ismerőinek nem mond újat, céljának megfelelően inkább csak összefüggéseket ismertet, mintsem hogy ezeknek az összefüggéseknek elmélyült elemzésébe bocsátkoznék. A problémák folytonos aktualitása és azoknak személyes vonatkozásai amúgyis eléggé igénybe veszik az átlagolvasó teherbíró képességét.

Ha szemléletének *egyoldalúságát* akarnók bírálni, ez számos ponton egyértelmű lenne a pszichoanalízis kritikájával. Erre itt most nincsen alkalom. A könyv, amely nem annyira a nevelés lényegével foglalkozik, mint inkább csupán annak egyik kipróbált és sok szempontból kívánatos módszerét ismerteti, ezt a feladatát igen jól oldja meg. Hogy hogyan kell ennek a helyenként technizált lélek- és emberismeretnek felszívódnia az élet egészébe, annak a kutatása már kivülesik e munka problémakörén.

Mándy Stefánia.